

Aby rozpocząć lekturę,
kliknij na taki przycisk ,
który da ci pełny dostęp do spisu treści książki.

Jeśli chcesz połączyć się z Portem Wydawniczym
LITERATURA.NET.PL
kliknij na logo poniżej.

Jan Strzdała

Trudna Galaktyka

Tower Press 2000

Copyright by Tower Press, Gdańsk 2000

Nerw Błędny

Nerw Błądny

1

Wagon uciekał
w poprzek
czarne słupy w koronach izolatorów
brodziły tańczyły pasły się
na drutach elektrycznych

Szyba była ciepła
dym pachniał papierosem
W brązowej walizce z tektury
niewiele – jak na tyle
Nie zmieściła się
ulica pod górę
betonowy mostek z wierzbą
ceglany mur ze szkłem tłuczonym
i żołnierz z paskiem pod brodą
i pistoletem maszynowym w wyrwie
tego muru
Oddalałem się
ale jakbym biegł pod tym murem
tłuczone szkło rosło w betonie
i rosło we mnie
W brązowej walizce odskakiwał
zamek
jakby ktoś odbezpieczał
zawiązałem sznurkiem
Wagon wkołysał mnie
w milionowe miasto
Ranne głodne miasta
z których już nie wyjedziemy
są sine i puste
wchodzimy w nie ze świeżą raną
zasypiamy w ciepłej krwi
budzimy się mieszkańcami

2

Z ciemnej żyły
wypłynął tramwaj
zatoczył się na przystanek
wysypał się z niego piasek

jakby mu pękło serce
zadzwońnię w powietrzu
szyny wtuliły się w kamień
ktoś rzucił niedopałek
tramwajowe serce skurczyło się
kopnięte prądem
ruszyło z miejsca
kilka białych kropel krwi
z drutów w piasek upadło
Poszedłem za włosami szyn
płonęły i milkły w asfaltowej plamie

Minąłem prosektorium
Collegium Maius
przeczytałem
Za szkłem zbrojonym
mruęało neonowe światło
suteryna cienie
pochylały się nisko
obok dziewczyna całowała biały dzień
starszy pan z chłodem na policzku
oparł się o ścianę
gazety kawałek darł się
przebity gałązką akacji
ściana z desek
głęboki dół zabetonowany
rośnie Teatr Wielki

Kiedy idziesz ulicą
obcą
to tak jakbyś się skradał
do jej gardła
nie wierzysz że jest ślepa
ledwie dotykasz jej ciała

3

Ulica idzie
naprzeciw chleb w siatce
poczułem głód
kołysał się
ciepły i miękki
zamknąłem oczy
pod wiatr twarz odwróciłem
ale głód nie minął
w klasztorze ciała
jakby cień przebiegł
pustym korytarzem
sklepy z butami galanterią

noże widelce talerze
na szklanych półkach
puste i zimne z cienką warstwą kurzu
kupiłem bułkę za pięćdziesiąt groszy
Twarze na ulicy
idą w drugą stronę
mijają
potem już są głowami
milczą jak mewy na fali
może ja nie słyszę

Szum deszczu
jest podobny
do szumu płomienia
jakby miał wspólny początek i koniec
Kiedy zamknę oczy
ulica się pali
kiedy je otworzę
trzaska deszcz wesoło
widzę same głowy
tylko czasem twarz
w deszczu się zapali
jedna na tysiąc
chciałbym poznać
lecz już głową się stała
Martwy ogień w kałużach
żywy w kanał chluszcze

4

Włosy szyn urwały się
pętlą
był październik sześćdziesiąty pierwszy
pokój z żelaznym łóżkiem
puste miejsce
z gorączką
przykryłem je prześcieradłem
Bołą mnie ściany
ślepa krew tłucze się po klatce
ptaki dreszcze
odlatują z mojej skóry
by spłonąć pod sufitem
świerszcz jakiś zimny
cyka uporczywie
jakby chciał przeciąć smyczkiem
strunę
Cały świat się zmieścił
na dnie oka

Nad ranem
po krwawej strunie
świerszcz stoczył się na ścianę
pobladła
nie boli
tylko gumowe powietrze
wlewa się przez okno
gryzę je
zapaliły się usta
topi się powietrze
i kroplami
ścieka
w oparzone serce
czuję jak chłodna rzeka
zmywa proch czerwony
oddala
szelest
cisza

5

Nagły dźwięk
stracił klosz snu
czarne szkło zbiegające w kawałki
mozaika sufitu krucha
jak pomięty papier
wygładza się
W pustym pokoju
ktoś otwiera
zamek
czekam

Mało mam czasu
nie pamiętam gdzie jestem
Wszedł
niepozorny cicho coś powiedział
i taki pozostał
pod żelazne łóżko wepchnął walizkę
pokój ruszył
Dwóch jeszcze w południe
onieśmielenie
przy stole rozpoznawaliśmy
pierwsze słowa kiełbasę śmiech
wódkę
wróciła równowaga
ścian
cieni
światła przychylność

Błękitną skroń Boga
nad miastem
widziałem
przez okno trzeciego piętra
pokoju z czerwoną podłogą
w którym piliśmy pierwszą kolację
widziałem przez chwilę
aż nie zasłonił jej dym
ścielił się nisko
ofiara daremna
na parapecie
czarne muszki sadzy
martwe

6

Nieśmiało otworzyłem drzwi
biały labirynt
anatomia popiołu
skalpel
który parzy palce
chłód
mruczą lodówki w neonowym świetle
boję się milknących
pieśni
obrazów
śladów nawet twarzy
są we mnie jeszcze są
preparuję
rękę nogę klatkę
kość uśmiecha się biało
można się przyzwyczaić
otwieram kolejne
Mikroskopy tną
plasterki jak księżycy
martwa galaktyka komórek
Prochem jesteś
ale niepodobny
troskliwie powiązany
łańcuchami
kryształami
światłem
jak ocean w którym złamały się
promienie gwiazd
szukają w tobie
swoich odbić

Wkłęśła soczewka sali wykładowej
rozprasza
zimna kreda ślizga się

7

Profesor mówił długo
wyraźnie bełkotał
łamała się prosta
mokrą szmatą
krzyczał
białe błoto
chlupało w czaszce
Na czarnej tablicy
Nerw Błądny jak gałązka
do góry rękami
odarta z kory
milknie w przeponie
papierowa kula
w klatce mi rośnie
globus śliski
ryba
umierająca w sieci naczyń
włosowatych
kamienna wanna formaliny
wątła ręka zaczepiona o krawędź
biały fartuch przyłgnął mi do ciała
wystraszony
Profesor powiedział
proszę się zbliżyć
przeciąłem Nerw Błądny
ręka powoli bezbłądnie tonęła

Cały ból
cały obłąd
wszystkie jego odmiany
czekają w powietrzu niewidzialne
na twoją głowę
łatwą mają sprawę
bo błędem jesteś
wirusem Galaktyki
Twoje myśli to nerwy śmierci poplątane
czeka aż je rozplącesz.

8

Moi przyjaciele nie wrócili
z seansu
Na poszerzonym ekranie
pomylili wyjścia
Sala była wystarczająco
zaciemniona
tak zeznała sprzątaczką

wymiatająca światło między krzesłami
Szukałem ich
ale nikt nie chciał się przyznać
To się zdarza
powiedział kierownik i wręczył mi bilet
W ciemnej sali usłyszałem
ich głosy
na szerokim ekranie już
w pierwszym obrazie zobaczyłem
jak idą czystą
neonową ulicą
byli odwrócenie plecami
Kiedy krzyknąłem
przyspieszyli kroku
dwóch porządkowych
bezszelestnie wyprowadziło mnie
na właściwy korytarz
Wyrzuciłem bilet do kubła
zapalił się bez dymu
od wystraszonych kawałków światła.

Ciemność nie jest czarna

Zamknij oczy
przytul się do czarnej mgły
nie bój się
nie ma czarnych gwiazd
Twoje ciało w ciemności
jest jak ślepe ziarno
bezpieczne
w łożysku galaktyki
Poczujesz ciepłą krew
czarny puch elektronów
Rozlewa się w miękkich jamach
w wiecznym tańcu
Muzyka
jest deszczem kolorowym
elektronów
płynącym od gwiazdy do gwiazdy
nauczycielką śpiewu

Dotknij Małej Niedźwiedzicy
nie bój się
poczujesz jak zadrży
Nikt nie dotykał jej od urodzenia

Ciemność nie jest czarna
jest tylko ślepa
możesz przywrócić jej wzrok
Zamknij na chwilę oczy.

Droga

Wejdz na pustą drogę
zapomnianą
bliznę porośniętą skrzypem
poczujesz dreszcz
zbudzi się
ona nie lubi samotności
każdy twój krok
będzie dla niej
nowym oddechem
deszczem
na spalonych ustach
gliny
pieszczotą
poprowadzi cię
w ranę ziemi
Nie bój się
wyrośniesz czerwonym makiem
niezapominajką
albo kaczeńcami

Droga rodzi się
z pierwszym krokiem
umiera z ostatnim
Nie pozwól jej umrzeć.

Człowiek którego nie znasz

Ten człowiek którego nie znasz
jest jeszcze daleko
za linią horyzontu
Zbliży się do ciebie po
spirali

To drzewo którego nie zauważyłeś
rośnie w tobie
jego pień ma kształt
twojego cienia

Ta kobieta która ciebie nie zna
płynie naga
w twoją stronę
ukryj się w słońcu
Rzeka odda ją tobie

Ta noc która nie mija
ma kształt kuli
nie bój się jej brzegów
– zaśnij ją
wtedy się urodzisz

i wyjdiesz ze słońca
w cień drzewa nad rzekę
kobieta okryje się twoim cieniem.

Moja dusza nie ma serca

Moja dusza
ma blaszane skrzydła
uczy mnie latać
w poprzek świata
Każdą noc mam przeciętą
od Nieba do Ziemi
na milion czarnych kawałków
I wszystkie muszę poskładać

Moja dusza
ma błękitne paznokcie
w chwilach rozkoszy
Jest damą
oddala się na odległość
pooranego ciała
później wraca zawstydzona
i przez gorące rany
i sploty nerwów
biała
płynie do mózgu
Tam zasypia jak dziecko
w marmurowych kwiatach

Moja dusza
nie ma serca
jest bezlitosną ciszą
mozaiki
samotnością białych kawałków
nie umiem jej poskładać
boję się czarnego ciała.

Przebudzenie

Pęknięta szyba tnie
słońce wzdłuż blizny
budzi
    gwiazdę kolczastą
I z tego miejsca widzę
jak pęknięcie martwej szyby
dzieli świat
    żywych
Na tych którym cień wsączył się
do ciała
I tych których światło karmi
jak słoneczne pisklęta

Ta blizna jak czarny promień
dzieli wszystkie twarze
każde drzewo
i ciało każde
i nawet kamień
bo może być
biały i czarny
I tylko diament
nie ma takiej skazy
łamie światło i rodzi
nowe gwiazdy

I wszystko to co żyje z cienia
w cień odchodzi
A to czego słońce dotknie
to nawet w popiołach
pamięta że jest dzieckiem światła
i tnie żarliwie ciemność
aż jej dusza pęknie

I będę leżał w słońcu
na jasnej polanie.

Tajemnica DNA

Kiedy będę po drugiej stronie
tak śmiertelny jak uczą mnie zmarli
Kiedy już nie będę musiał – żyć
jak każdy
Kiedy śmierć mi pozwoli
sprawdzić nieśmiertelność
tak odległą
jak życia początek
wtedy będę pokorny
logiczny
i zgodny

Ale teraz bolą mnie oczy
kiedy widzę jak oślepnąć łatwo
krwawią mi stopy
kiedy przez kolczasty mur
przechodzę
żeby znaleźć nić Ariadny
a tam włókna poplątane w
węzły jak łańcuch
DNA
Opieram się o jego
genetyczną ścianę
i drżącymi palcami
rozrywam jego wiązania
Chcę nauczyć się
widzieć dalej.

Ogrody

Słowo jest bólem
w czerwonym ogrodzie
ciała
odległością ust
od
płonących gałązek krwi

Dreszczem
który nagość oswaja
Światłem
szukającym źrenicy
żeby z martwych powstało

W czerwonym ogrodzie
strumyki nerwowe
płyną w stronę ust
język
nitki bólu
węzeł
nagie słowo
jak kropla

Niema chmura myśli
nauczyła się płakać

Łza obmywa duszę
z popiołów ciała
Uczy nas innych ogrodów.

Blizny

Boję się szerokiej twarzy ziemi
ciemnieje
W znajomym powietrzu
puste miejsca
kołyszą się jeszcze
między pętlą nieba
a przepaścią ziemi

brązowe plamy krwi
na brudnym śniegu snu
wyciekają w bruzdy

Wracałem stamtąd
nie poznany niecały
bez twarzy
została po tamtej stronie

Ze śniegu krwi i gliny
na pamięć
ulepiłem blizny

Zmęczony kraj obraz
oparzony słońcem
z wiosennych pól wstają cienie
i twarze które wciąż śpiewają
glinianymi ustami.

Nad Styksem

Schodziłem coraz niżej
Tam zostały potoki popiołu
i słupy soli
Zimny pot wypalał moje ciało
jak żelazo
Strach
aż do źrenic szerokich
jak ściana powietrza
Uderzyłem
Pękła
Za nią była Rzeka
miała tylko jeden brzeg
Niewiarygodne
ale z obręczą światła
wokół bioder
z rzęsą we włosach
z pierścionkami kamyków
na płynących palcach
wypłynęła z lustra
naga aż do źródła
Chłodnymi ustami dotknęła
pustych wypalonych ran
napelniła mnie wodnym światłem
i rozkoszą
Wszedłem w nią
żeby dopłynąć na drugi brzeg.

Po tamtej stronie powietrza

Niepokój czuły
zaciska palce
na moim sercu
Pozwala mi
przechodzić na drugą stronę
ciała

Po tamtej stronie
powietrza
trawa sięga sufitu
Idziemy naprzeciw
i mijamy się o
źdźbło

Kiedy pytam
ucho Nieba milczy
Odcinam
Krew posłuszna
krzepnie
Z jej popiołów urodzi się
nowe milczenie.

W czarnym powietrzu

W czarnym powietrzu
tylko niewidomi
odróżniają bezbłędnie
noc od ciemności

Na różańcu dni
Przesuwają
czarne koraliki
Słyszą
śmiertelny lot
ćmy

Zmęczeni cierpliwością
przeciekającego zegara
zasypiają

Śnią przezroczyste drzewo
światła
Po jego rozłożystych korzeniach
domyślają się że jest stare
i sięga bardzo

Głodnymi opuszkami
odpychają czarne powietrze
idą biali
przez otwarte źrenice ciemności
dotykają tęczy.

Ramiona

Na rozstajnych drogach
Krzyż ramionami objął
krańce
Zatrzymałem się naprzeciw i
nie spuszczałem oczu
słowa
Eli eli lamma sabachthani
ciszą wypełniają Niebo

Cień coraz dłuższy
umiera w „Polu Krwi”
Tam ślizgają się cicho
złote węże
W czarnym aksamicie chłodu
drży osika
pod ciężarem zgięta

Na rozstajnych drogach
nawet zmęczone ptaki
omijają przerażone drzewo
Umierają w locie

Drzewo z którego zbito Krzyż
rosło wśród innych
dojrzywało do ciężaru
cierpiało kiedy wbijano gwoździe
w tych miejscach krwawi rdzą

Poprzeczne ramię nie wskazuje Nieba
boli wzdłuż Ziemi.

Dom o wysokich ścianach

Buduję dom
z krwi wypalanej
jak cegła
z gniewu krzepnącego
w kamień
z bólu który drzemie
pod paznokciami
jak pająk
Buduję dom
o wysokich ścianach

Ten dom jest blizną
w wystraszonym powietrzu
i raną w pamięci
z której rosną ściany

Cegła na cegle
jak gorączka
krwawy motyl
w mięśniach się trzepoce
Białe wapno słońca
wypala i wiąże
mur

Buduję schody i okna
na horyzoncie ludzie biegną
a ja wspinam się coraz wyżej
jestem blisko Nieba
ale tam cisza wysoka
Uciekam z mojego domu
biegnę za horyzont.

Rozmowa z Ziemią

Rozmowa z Ziemią

Dotykam ziemi
bosą stopą
nie czuję gdzie
się zaczyna
kołysze się

Jest lekka i skupiona
mówi szeptem

Muszę uklęknąć
zbliżam twarz do jej ust
rozmawia znajomym językiem
z moim ciałem

Ziemia jest samotna
boi się ciemności
jak dziecko
trzyma się kurczowo
sukni słońca

Ziemia jest bezsenną kroplą
spadającą
na kamienne Niebo
od środka

Ziemia jest pamięcią
Przestrzeni
Zakrzywioną
w materię
błąd tkwi
w czasie
Tylko on karmi się śmiercią.

Za horyzontem

Kiedy zrobiłem pierwszy krok
po Ziemi
kołysała się
była łąką
Trawy były tak wysokie
że jego tylko słyszałem
śpiewał za horyzontem
Otworzyłem usta
a.....ż
zrozumiałem
muszę iść za horyzont
jeżeli chcę być nim
Wyrosłem ponad trawy
ale nikt mi nie powiedział
że horyzont rodzi horyzonty
Idę
szukam jego śladów
spotykam ludzi
nie wszyscy
chcą być Nim
tłumaczą mi że Ziemia jest płaska
a na horyzoncie elektryczny drut
nikt jeszcze nie wrócił stamtąd
Nie wiedzą tylko że nie można wrócić
bo horyzont rodzi horyzonty
z nich zbudowana jest nieskończoność
można w nią wejść
ale trzeba chcieć widzieć dalej.

Trudna galaktyka

Czarna kula
wypełnia moje ciało
aż po okrągłość snu
Jaskółki krążą
i umierają czarne
Kulista noc
pozwala mi
przejsć nieostrą granicę

Odwiedzam samotne galaktyki
są nagie i czułe
na ich planetach rosną
ciepłe drzewa
i płyną bezbronne rzeki
Opowiadam im Ziemię
wierzą mi
Nauczyłem je słowa miłość
na razie bawią się nim
Boję się że
kiedyś przybiją je do Krzyża

W czarnej kuli
budzą się jaskółki
unoszą na skrzydłach
czarne łzy nocy
kiedy dotkną błękitu
obudzę się
Znów będą ostre wszystkie granice
wśród nich będę cierpliwie budował
galaktykę miłości
nagą i czułą.

Słońce jest ślepe

Słońce
człowiek
cień

Zgubiony kawałek
czarnego chłodu
szuka nocy
Złote węże
kąsają go
ucieka w drugą stronę

Jego czarne usta
całują ziemię
szukają źrenicy
śmierć
ją otworzy

Ziemia ukryje twój cień
ciebie też przyjmie

Słońce jest ślepe
nie odróżnia
bieli od czerni

To cień jest
jego białą laską
Uczy je różnicy
góry i doliny
pustyni i lasu
kamienia i ptaka
odległości.

Kamień w ustach

Odłamałem kamień
było pusto
zapaliłem ogień
gniew mi otworzył usta
Uderzyłem
i słowo
kamieniem się stało

Na czarnym stole
kończącym się przepaścią
z czterech stron
ofiarny dym
ściele się nisko

Toczę kamienną kulę
po grzbiecie chmury
nie wiem
gdzie zaczyna się
przepaść

Biały ptak duszy
tłucze się
nad pustą krawędzią

Kamień
wbił mi się
w usta.

Zamykam oczy w słońcu

Kolorowy kurz oczy mi oprószył
od środka
jaskrawością krwi
Zakrywam ramieniem tańczące drzewa
ich cienie we mnie mierzą
Jestem plamą ciała
spiralą przestrzenną
lęku i bólu
W cieniu moich ust
umierają słowa
W czarnych korytarzach ciała
szukają duszy
Jej białe ślady
milkną
w mózgu
rosną
w gorącej katedrze serca

Złota igła zawału
spada przez cienie drzew

W czarnej źrenicy
wschodzi słońce
które już
nigdy nie zajdzie.

Zapłonęły na chwilę włosy gwiazd moich

Poznałem ją nocą
czerń ciepła była
i stroma
śpiew
tak blisko jak oddech
który po policzku
odpływa do serca
i liczy piękne ciało
tak myślałem

płaszczem krwi
zapaliłem ściany
żeby nie uciekła
Ta dziewczyna która zapala
światło w moim świetle
nie wie że to jest
krew
potłuczonych obrazów

Biała koszula płonie
wysoka gorączka
gwiazd dreszcz ostry
kryształki potu tną skórę
krzyk spada jak kamień
żeby krzyknąć głośniej
Nic się nie stało
oparzyłem palce
skośne mrówki przebiegły
po otwartej dłoni
Zapłonęły na chwilę
włosy gwiazd moich
i kolejno gasły
Chciałem dotknąć – taka była piękna

Erotyk rozkwitający

Chodziłem po mokrym słońcu
brzegiem
wyszła z wody naga
jak kropla oddzielona z wysokiej ciszy
okryła się cieniem
jej włosy były ciepłe jak piasek
chmura szeptu objęła moją głowę
Jestem kroplą
a ty liściem na kwitnącym drzewie
Płynełam do ciebie
Poznałam cię po kształcie cienia
nie mów nic
masz na ustach słońce
Słowa
tylko wtedy są piękne
kiedy ich nie odróżniasz od ciała
milczałem
Słońce potoczyło się po piersi
w stronę serca
Boso wracaliśmy trawą
białe stokrotki milczały
jak krople oddzielone z wysokiej ciszy.

Czarne szkło

Ta kobieta o szklistych oczach
milczała u wezłowia
wpatrzona w czerń okna
W nagich dłoniach
trzymała pękniętą szybę serca

Słyszę jak po zmęczonym
dnie serca
galopuje czerwony koń
ucieka tunelem
Biała krwinka światła
jak robaczek świętojański
gaśnie
w łuku aorty
tętent się urywa

Czarna krew nocy
ścieka po szybie

Czerwony koń
tnie podkową
ciało
cisza.

To nie boli

Płonie ciało
chora noc ukłękła
pod obrazem
zatacza się ściana
Pod powiekami
krople gorączki
kołyszą się
w gałązkach jarzębiny
rosną
kolorowe motyle
w czerwonej mgle
Gorycz gorąca
łamie włosy

Z czarnego nieba
kolczaste gwiazdy spadają
i na szkłe ciała
rozbijają się
w czerwone plamy

To nie boli

Szept ogromny
jak Ziemia
papierowymi palcami
dotyka muru
za którym
usiłuję
nie rozumieć
że namawia mnie
na śmierć.

Elektryczne pastwiska

Nocą przez trawy uciekałem
były jak woda
chłodne
wspinały się przez stopy, uda
aż do bioder
ciągnęły w głębinę
a ja czułem, że rosnę
jak zielony płomień
i jestem połoniną

Tylko głowa ciężka
zapachem wiatru i ziemi
kołysała się
jak trzmiel gorący

I nagle w rozkosz zieloną
wbiły się złote osy
jak ciche pioruny –
– rozerwały uda, piersi i ramiona

To drut kolczasty
w poprzek łąki
rozdzielił moje ciało
od trawy

Przez kilka sekund wisiałem na drutach
w środku świata
brzytwa zmysłów odjęła mnie od połoniny
gorący trzmiel w mózgu mi skamieniał
kilka kropel krwi z drutów kolczastych
spadło na zieloną trawę
i wtedy wzeszło słońce
elektryczne.

Apokalipsa

Siwy gołąb
wypatruje miejsca
na dachu kaplicy
Jej mury z aksamitu wieków
szorstkie jak ręce
które ją modliły

Dach z gotyckiej krwi
plami drzewa

Gołąb pilnuje ostatniej drogi
dzieci się bawią
obok lustra wody

A na horyzoncie wiek XX jak olbrzym
na glinianych nogach
niesie w brudnych dłoniach
białą hostię atomu
Potyka się o kamienne tablice
Hostia upadła

w chwilę później
detonacja

i w lustrze wody   pusto
Tylko siwy gołąb unosi w Kosmos
gałązkę krwi
szuka nowej Arki.

W stronę przyływu

Nasze twarze tak często napięte
wybiegają w stronę przyływu
nagie
Nasze oczy jak pustynia pełne
wypełniają się po brzegi cieniem
lęku
A w czekaniu nadcierpliwe
mają miękkość warg pijanych
słoń
Otwieram więc dłonie i rzucam
w waszą stronę
sekundy wymyślone
z deszczu
Zamykam oczy i piję razem z wami
kroplę po kropli
A kiedy mi się przyśni tańcząca Wenus z Milo
to cicho
Najciszej powiedz
proszę pana
już wszyscy wyszli
już czas
już się skończyło.

Oblakana rzeka

Jabłoń

Bezsenne okno
patrzy w moją stronę
portretem martwego drzewa
Tkwi we mnie drzazga krucha
wiatr
Trzask łamanych gałęzi
przez kości mi płynie
Słońce wrywa z drzewa
papierową duszę
i zapala w pajęczynach
nieśmiertelniki z martwego światła

Od okna twarz odwracam
sen jak zmartwienie
sączy się do ciała
Jestem żywym drzewem
stopy korzeniami wrastają w Ziemię
z ramion sączy się Niebo
Krucha drzazga we krwi płynie
w poprzek śmierci
budzi mnie

Drzewo za oknem całe w kwiatach.

Wiatrołomy

Złamane drzewa
straszą
białe drzazgi z kropelką bólu
poplątane włókna
zmarszczka kory
którą wspina się mrówka
słoje puste
wyciekły z nich lata
nieodczytane
miejsce wydarte w powietrzu
przymarłe liście
jakby nie wierzyły
w nieodwracalność złamanego pnia

Wiatr morderca
zemdłał
Jest tu tak śmiertelnie
i pachnie drzewem
zabitym
Dzień powoli spuszcza głowę
Noc przykrywa czarnym prześcieradłem
szkielety drewniane.

Sen brzozowy

Dłonią dotykam brzozy
biały aksamit
pod palcami
                  dreszcz
brzozowa muzyka od ziemi
aż po czułe listki
                  jak pieśń
która opowiada mi
niebo i ziemię
Niewidzialne korzenie
zanurzone w podziemnej rzece
cierpliwie karmią
jej pień
oswajają miejsce
Ptaki bezbłędnie wracają
co rok w jej ramiona
Jej listki rozmawiają z powietrzem
we wszystkich językach świata
Staram się zrozumieć
ale jestem tylko człowiekiem
Jej cień usypia mnie
i przenosi do brzozowego królestwa
prowadzi bezpiecznie przez
czarny kosmos
i atomowe cmentarze
w stronę różowego świtu.

Rozchylając lustro

Rzeka niosła wypłukane drzewo
nie krzychało
osunęło się
płynęło żywe
myśląc że to zabawa
miłość
Tyle dni przeglądało się
w jej lustrze
piło jej spokój
kwitło
oddychało tym samym powietrzem

Rzeka dojrzewała
do rozkoszy
wymodliła Wielki Deszcz

W chwili uniesienia
ogarnęła
i przewróciła drzewo
w swoje ciało
delikatnie rozchylając lustro
teraz jest w niej
płyną do nieba.

Obląkana rzeka

Rzeka obląkana bólem
gorących i chłodnych
kamieni
jest łzą
Spływa po twarzy
ziemi
niesie chłodną rozkosz
światła i cienia

Rzeka uczy ziemię
dwóch brzegów
Niesie słońce na piersi
na dnie pod kamieniem ukrywa noc
Szeptem podpowiada brzegom
jak urodzić drzewa
Suche powietrze cierpliwie karmi
pieśnią o długich warkoczach deszczu

Rzeka boi się pustych miejsc
oswaja je i kołysze
aż zrosną się z łożyskiem

W górze rzeka
światlista i śpiewna
łaskocze kamienie
śmieją się
Nieomylny pstrąg
wspina się do źródła
ucieka z ciszy
która w dole
obrasta kamienie
i oddala brzegi
aż zapomną siebie
Tam zabłąkana rzeka
tonie w sobie
traci imię.

Zabawa kością

Ten porzucony pies
oblepiony głodem
nosi w oczach
urwany ślad
domu
Jest żywą kością
wdeptaną w obcą ulicę
pamięcią oparzoną
jak bezbronna
skóra
podartym strzępem
psiego serca
Nie skomli już
w jego krwi rosną
czarne płyty śmierci
Uliczny dozorca
kamieniem wskazuje nam drogę
prosto pod koła
ciężarowego auta
Kierowca nie zauważył
śmierci
pies też
Teraz bawi się kością
na niebieskiej polanie.

Betonowa elegia

To drzewo pozostałe
którego braci wycięto
w pień
ma coraz krótszy oddech
Jego cień drży
złamany na betonowej ścianie
wieżowca
Cementowe oczy bezlitośnie
patrzają mu w liście
Czarna gąsienica pełźnie
po jego pniu
jak słupek rtęci
gorączka kory rozmnoży ją
w śmiertelną chmurę
motyli
Zdeptana ziemia nie chroni już
jego korzeni
ułożono w niej elektryczny kabel
Kiedy puszczone prąd
wszystkie ptaki opuściły gniazda
Od korony
cisza wzrastała w drzewo
Wysoki dźwięk elektrycznej piły
przeciął rdzeń
Cień na betonowej ścianie
zachwiał się
i osunął
jak rozstrzelany człowiek
Nad pustym miejscem
jeszcze kilka dni
latały motyle.

Asfaltowa śmierć

Ten koń
który przegryzł wędzidło światła
oślepl
zaplątany w asfaltową pajęczynę
stoi jeszcze
na zimnych podkowach
a śmierć pełźnie
przez wszystkie pola
nad którymi dumnie nosił głowę
W jego oku
kołysze się ziemia
Na pęcinach
pętle czarnego wiatru
zaciskają się
Żyłami do serca
płynie jak smoła
biały dym
Dreszcz
                  skamieniał
na kolanach
Z zimnej podkowy zimna iskra
cicho na ziemię upadła
A on przez pola słonecznego owsa
i łąki których nikt nie kosi
galopuje jakby chciał zgubić
zapach asfaltowej śmierci.

Oset

Styczniowa kość naga
szron
Słońce budzi ciało
krajobrazu
i mnoży barwy
jak siostry

Po śniegu echo
srebra
a po drzewach tęsknotę
zieleni
Rozsypuje jak iskry

brązami kory
milczy

Białe płomienie
styczniowego mrozu
zapalają szyby

Patrzę z ciepłej izby
jak samotna pięść ostu
na białej równinie
kaleczy kolcami
czułe palce śmierci

Słyszę jak w grudzie
ziarno płacze z zimna
i śni Wielkanoc
Głodny styczeń
tnie szybę mojego okna
aż do krwi.

Czekając na słowo

Siostra

Stoję po kostki
w przezroczystej wodzie
z ciała rzeki
do mojego ciała
płynie chłodny pstrąg
nie widzę
lecz czuję że jest blisko
cisza
słońce rozmawia z kamieniem
a ja
nie słyszę ich rozmowy
mogę się tylko domyślać
że na mój temat – milczą
ale kiedy pstrąg
muśnie moje palce
nagły dreszcz
i jestem – słońcem i kamieniem
rozmawiam z rzeką
jak jej brat
opowiada mi o narodzinach
ma na imię Wisła.

Mam we krwi instrument

Gliniasta droga
popieli się w słońcu
po koleinach
świerszcz błądzi z muzyką
na skarpie mak
z powojem się płacze
ropucha
słodki ból w kamienie sączy

Włochata mięta srebrzy się
i czuli
do skrzypów i kąkoli
co chwasczą się w żyto

Taką drogą idąc
potknąć się nie umiem
mam we krwi instrument
pól łąk i kamieni
który stroją
szepty mrużenia szelesty
tej ziemi.

Odcięte dłonie

Nie odwracajcie głowy
kiedy odciętymi dłońmi
dotykam ostrza kosy

Straciłem je ze strachu
więc nie odwracajcie głowy
strach jest nieodpowiedzialny
nie odróżnia części ciała
tnie na oślepie

Pod pieszczotą odciętych palców
kosa drży
jest chłodna jak trawa
śpiewa śmierć
i błyszczy słońcem

Wiosną odrosną moje dłonie
zimą oswoilem strach
teraz stoi w polu
boją się go wróble

I kiedy kłosa
pokłoni się do ziemi
kosa zaśpiewają w zbożu
pieśń o narodzinach chleba.

Ciepły śnieg

Na gniewnym drzewie
czarne ptaki
milczały
przymarznęte do skrzydeł
W powietrzu unosił się głośny
zapach prochu
Ciało moje jak kula
upadło po drugiej stronie
W wysokim niebie ktoś zamykał
okno
Cisza rosła jak lód
jeszcze przez chwilę
kołysała się
bezsenna
Gwiazda Polarna
aż czarne ptaki oderwały się
z gniewem wydziobały jej światło
Czarne ciepło jak krew
rozlało się w mózgu
Obudziłem się
ktoś kolbą walił
w moje drzwi
Wyskoczyłem przez okno
w biały ciepły śnieg
zaczerwienił się z bólu.

Milczą naprawdę

Glina wypalona
czerwieni się
ze starego muru jak płaty skóry
odpadają tynki
z żywego mięsa
wysypuje się ogień
przez lata
wiązał glinę
w posłuszne cegły
Uczyły się zimna
podśluchiwały powietrze
Od deszczu uczyły się cierpliwości
kropi
Od człowieka usłyszały słowa
ukryły je pod skórą
Kiedy zbiera się tłum
na ulicy
podpowiadają mu
słowa jak ogień

W zaciśniętych pięściach
czerwone cegły
jak ptaki
wybuchną czerwoną chmurą
nad miastem
i po szklance nieba
spłyną
strużkami krwi
Kiedy patrzę na mur
boję się jego milczenia

Tylko kamienie
milczą naprawdę
znają już wszystkie słowa
od zmarłych.

Są takie drzewa odważne

Są takie drzewa odważne
które szumią
w najczarniejszy ranek
kiedy innym liście przymarły
wzdłuż ciała

Są takie ptaki nadziei
które lecą dalej
choć inne zostały
w obcych krajach

Są takie rzeki niekonwencjonalne
które utonęły
by nie płynąć
w stronę
brudnych sadzawek

I jest na Ziemi taka ziemia
która wskrzesza zmarłych
by dać żywym odwagę
– być drzewem szumiącym
i orłem
i człowiekiem wolnym

Kiedy się wypełnią dni
i ta ziemia mnie przyjmie

Wyrosnę takim drzewem
Wzniosę się tym ptakiem
Dopłynę rzeką do źródła.

Jest taka Pieśń

Z cienia twoich drzew
i złotego szumu
pszczoł
co nad polem łubinu
muzykę lata słodką
rozwieszają jak muślin weselny

Z rzek co jak trzy siostry
z południa na północ
niosą swe warkocze
by spotkać się z morzem

Z równin gdzie kępy drzew
strony świata mierzą

idę w Polskę

Brzozy jak palce światła
między czarną ziemią i
nocą czarniejszą
wskazują mi drogę

Z kapliczek białych
szerniałe Madonny
schodzą

We mgle
co nad doliną
jak smutny dym z wypalonych ognisk
czepia się gałęzi bo jest pamięcią drzewa
tak ja biegnę
przez mój kraj do jutra
Jest w moim kraju taka noc najkrótsza
kiedy płyną Wisłą zapalone wianki
Jest taka pieśń
która na końcu świata z Polaka czyni Polaka.

Głogi płoną

Uliczna noc
obmywa mój dom
z popiołów słońca
Okruchy rtęci drżą
na czarnej szybie
Jest cicho
tylko w czarnym kloszu nocy
pies szczeka
jakby nie wierzył
w nieruchomy spokój

Mój dom
moja ulica
moje miasto
zamarzło
w milicyjny sen
pod oknem
całą noc
patrol

Na zdziwionym śniegu
czerwone płomyki głogu
jak krew
Szyba nocy przechyla się
na wschód
Kropelki rtęci ściekają
zapalają słońce

głogi płoną.

W marcową noc 81

Nad ciałem
milczy słowo
nad polami
brudny śnieg
puste gwiazdy
czerwienieją
jak kolce

Polska

gorączka
zapala białe skrzydła
łamie zrosty brudu

Marsz marsz Dąbrowski
złota igła świtu
płynie żyłą Gniewną

Tej nocy jest tak cicho
i nikt nie śpi
czekając na
słowo.

Z mojego kraju

Z mojego kraju
czarne wrony odlatują
do Grenlandii
to takie stada nienormalnych ptaków
szron się różowi od wschodu
dni się kołyszą jak osty
od zimnego wiatru

Z mojego kraju
płynie pieśń od ziemi
kiedy pług ją przewraca
żeby oddychała
miłością do niej
Od tych pól jej imię

Z mojego kraju
tętent koni słyszę
gdzieś od Raławic
przez listopad styczeń
dreszcz idzie w powietrzu
Szopen gra
Norwid wiersze pisze

I znów świt
i znów Wisła
we mgle Warszawa
a dalej Gdańsk
I trzy krzyże i kotwica
Z mojego kraju
nikt nie ucieka
śnieg pada biały
na czerwoną miłość.

Martwa śmierć

Otwieram książkę
na martwej stronicy
rozsypany na jej twarzy
popiół liter
milczy
Jakby ją napisał
trup

A przecież słowo
ma swe źródło z
ciała
i po to się rodzi
by zaprzeczyć śmierci

I tylko wtedy
jeszcze nie umarłeś
kiedy umiesz mówić
to co chcesz

A kiedy ci każą
rozsytać na kartce
w równym szeregu
okrągłe wyznania

To nic się nie bój
Nie pisz
Oni też są z ciała
i kiedyś
Twoje słowa
zabijają śmierć
na śmierć.

Spis utworów

N e r w B ł ę d n y

Nerw Błędny

Ciemność nie jest czarna

Droga

Człowiek którego nie znasz

Moja dusza nie ma serca

Przebudzenie

Tajemnica DNA

Ogrody

Blizny

Usta mam pełne popiołu

Nad Styksem

Po tamtej stronie powietrza

Kamień i trawa

W czarnym powietrzu

Ramiona

Dom o wysokich ścianach

R o z m o w a z Z i e m i ą

Rozmowa z Ziemią

Za horyzontem

Trudna galaktyka

Słońce jest ślepe

Kamień w ustach

Zamykam oczy w słońcu

Zapłonęły na chwilę włosy gwiazd moich

Erotyk rozkwitający

Czarne szkło

To nie boli

Elektryczne pastwiska

Apokalipsa

Biały oszust

W stronę przyływu

O b ł ą k a n a r z e k a

Jabłoń

Wiatrołomy

Sen brzozowy

Rozchylając lustro

Obłąkana rzeka

Zabawa kością

Betonowa elegia

Asfaltowa śmierć

Oset

Czekając na słowo

Siostra

Mam we krwi instrument

Odcięte dłonie

Ciepły śnieg

Milczą naprawdę

Gorączka

Są takie drzewa odważne

Jest taka Pieśń

Głogi płoną

W marcową noc 81

Lot nad gniazdem

Z mojego kraju

Martwa śmierć